

ΠΡΕΠΕΙ: ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Ο καθηγητής Νίκος Μαραντζίδης στην ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ της Κυριακής 4ης Νοεμ. γράφει: «Ο Παπαδόπουλος [Γιάννης, καθηγητής Πολιτικής Επιστήμης στο Πανεπιστήμιο της Λωζάννης] ξεκινά [στο βιβλίο του **Οι Δημοκρατίες σε κρίση;**] από μια βασική παρατήρηση: Παρά την εξάπλωση της δημοκρατίας στον κόσμο, η ποιότητά της υποβαθμίζεται. Κάποιες από τις όψεις αυτής της πραγματικότητας συνδέονται με α) τη διαρκή υποβίβαση του κοινοβουλίου και την ενίσχυση της εκτελεστικής εξουσίας...».

Θα μου επιτρέψετε, παρακαλώ, μία ανθολόγηση απόψεων επί του θέματος από παλαιότερα κείμενά μου. Με την έναρξη της διαδικασίας αναθεώρησης του Συντάγματος αποκτούν σχετική επικαιρότητα. (Θα ευχόμεν και ενδιαφέρον) : «Η βραχεία ανάμειξή μου στα πολιτικά πράγματα με έχει οδηγήσει στην πεποίθηση πως το συνταγματικό πρόβλημα της Ελλάδος είναι η καθολική ανατροπή της ισορροπίας ανάμεσα στη νομοθετική και την εκτελεστική λειτουργία της πολιτείας· εις βάρος βέβαια της πρώτης. Και η θλιβερή κατάσταση της Βουλής αποτελεί κίνδυνο για την αληθινή δημοκρατία. Το πολίτευμά μας είναι λόγω μεν [κοινοβουλευτική] δημοκρατία, έργω δε υπό του πρώτου ανδρός [του πρωθυπουργού] αρχή. Ο πρωθυπουργός, από τη στιγμή που θα εξασφαλίσει την πλειοψηφία στη Βουλή και καθ' ό μέτρο ελέγχει το κόμμα του, γίνεται απόλυτος άρχων της χώρας. Και η ύπαρξη απόλυτων αρχόντων, άσχετα από τη νομιμοποίησή τους ή μη, δεν είναι καλό για τους λαούς [...]. Ας δούμε λοιπόν πώς ψηφίζονται οι νόμοι σήμερα... Αν πάρουμε ως ημέρες νομοθετικού έργου της Βουλής... κάτω των 150 τον χρόνο και αν υπολογίσουμε ότι κάθε χρόνο ψηφίζονται περί τους 100 νόμους... εξάγεται αβίαστα το συμπέρασμα ότι για κάθε νομοσχέδιο κατά μέσον όρο αναλογεί χρόνος μόλις μεγαλύτερος της μιάς ημέρας...» (ΕΣΤΙΑ, 12 Ιουν. 2001).

Η γιατρεία· ρύθμιση κατά το πρότυπο της Σουηδίας. Ξαλάφρωμα από το αβάσταχτο βάρος. «Ως προς τον περιορισμό του αριθμού των νόμων. Θα έπρεπε να προβλεφθούν στο Σύνταγμα διατάξεις που να καθορίζουν περιοριστικά τα θέματα, τα οποία χρειάζονται να ρυθμίζονται με νόμο. Τα υπόλοιπα θα ρυθμίζονται με διοικητικές πράξεις.» (ΕΣΤΙΑ, 13 Ιουν. 2001). Στις 3 Ιουν. 2006 έγραφα: «Τι σημασία έχει, ποια αλλαγή θα επιφέρουν στην ανέλιξη του πολιτεύματός μας προς την κυριολεκτική μορφή του, οι τροπολογίες που προτείνονται εν όψει της σχεδιαζόμενης αναθεώρησης του Συντάγματος. Γιατί σχεδόν καμία από τις προτεινόμενες αλλαγές, όπως ανακοινώθηκαν από τους αρχηγούς των κομμάτων, δεν τέμνει το πρόβλημα που προσπάθησα να περιγράψω πιο πάνω» (ΕΣΤΙΑ).

“Προτάσεις για μια τολμηρή αναθεώρηση” (τίτλος) δημοσιεύονται στην ΕΣΤΙΑ της 17ης Ιουν. 2006· και “Σκόρπιες σκέψεις περί Συντάγματος” στην ΕΣΤΙΑ της 20ης Ιουν. 2007. Η κορύφωση· με την καθιέρωση διεκπεραιώσεως (προς παράκαμψη του αδιεξόδου) μεγάλου μέρους του νομοθετικού έργου

από διαρκείς επιτροπές της Βουλής αλλοιώθηκε ο δημοκρατικός χαρακτήρας του κοινοβουλίου. (ΕΣΤΙΑ 3 Σεπτ. 2008).

Κατάληξη: «Συμβουλεύει ο Αριστοτέλης (Πολιτικά 1297 B37): «Ἔστι δὲ τρία μόρια των Πολιτειῶν πασῶν περὶ ὧν δεῖ θεωρεῖν τὸν σπουδαῖον νομοθέτην ἕκαστον τὸ συμφέρον» (Όλα τα πολιτεύματα έχουν τρία συστατικά μέρη και ο σοβαρός νομοθέτης πρέπει να εξετάζει τι συμφέρει στο καθένα από αυτά). Ἐτσι στον σημερινό νομοθέτη εναπόκειται να θεωρήσει το συμφέρον του πολιτεύματος και να αποκαταστήσει την ισορροπία μεταξύ των τριῶν λειτουργιῶν της πολιτείας μας. Χρειάζεται τόλμη· να αποδοθεῖ σε κάθε μία από τις εξουσίες η πρέπουσα θέση της μέσα στο πολίτευμα. Να δοθεῖ στο βουλευόμενο μόριο η δυνατότητα να βουλευέται». Αυτά το 2007. Σήμερα η κατάσταση έχει χειροτερέψει. Βουλευτές ψηφίζουν νόμους χωρίς να έχουν τον χρόνο να τους διαβάσουν· πολλῶ μάλλον τη δυνατότητα να τους κρίνουν, να τους συζητήσουν στην ολομέλεια της Βουλής. Ἐτσι η αναγκαιότητα της μεταρρύθμισης έχει καταστεί επιτακτική. Η Βουλή πρέπει να ξαναγίνει το νομοθετικό ὄργανο της ελληνικής πολιτείας.

(Σημείωση: Τα πλήρη κείμενα από την ΕΣΤΙΑ είναι προσιτά στον ιστότοπο www.nik-l-g-linardatos.gr κάτω από την επικεφαλίδα ΕΣΤΙΑ και αρίθμηση 1, 20, 22, 48, 75 και 123. Βλ. και νικ. λ. γ. λιναρδάτος **Ευτάκτως Ερριμένα**, Μεταμεσονύκτιες Εκδόσεις 2017, σελ. 264 κ.ε.).

20 Νοεμβρίου 2018